

Міністерство надзвичайних ситуацій України

НАКАЗ

26.11.2012

м. Київ

№ 1352

Держгірпромнагляд України Включено до Державного реєстру нормативно-правових актів з питань охорони праці <u>“ 24 ” грудня 2012 р. за № 507</u> <u>НПАОП 05.2-1.12-12</u>	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України <u>“ 14 ” грудня 2012 р.</u> <u>за № 2074/22386</u>
--	---

Про затвердження Правил охорони
праці на рибоводних підприємствах
внутрішніх водойм

Відповідно до статті 28 Закону України «Про охорону праці», підпункту 41 пункту 4 Положення про Міністерство надзвичайних ситуацій України, затвердженого Указом Президента України від 06 квітня 2011 року № 402, НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила охорони праці на рибоводних підприємствах внутрішніх водойм, що додаються.
2. Державній службі гірничого нагляду та промислової безпеки України (Хохотва О.І.) у встановленому порядку:
 - 2.1. Забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
 - 2.2. Внести наказ до Державного реєстру нормативно-правових актів з питань охорони праці.

3. З набранням чинності цим наказом уважати такими, що не застосовуються на території України, Правила з техніки безпеки і виробничої санітарії на рибоводних підприємствах і внутрішніх водоймищах, затверджені Міністерством рибного господарства СРСР у 1979 році (НПАОП 05.2-1.11-79).

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Голову Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України Хохотву О.І.

Міністр

В. Балога

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ МНС України

26 листопада 2012 року № 1352

Держгірпромнагляд України Включено до Державного реєстру нормативно-правових актів з питань охорони праці <u>“ 24 ” грудня 2012 р. за № 507</u> <u>НПАОП 05.2-1.12-12</u>	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України <u>“ 14 ” грудня 2012 р.</u> за № <u>2074/22386</u>
---	--

ПРАВИЛА ОХОРОНИ ПРАЦІ НА РИБОВОДНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ВНУТРІШНІХ ВОДОЙМ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Правила поширюються на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та організаційно-правової форми, які здійснюють діяльність з прісноводного рибництва.

1.2. Ці Правила встановлюють вимоги до охорони праці під час розведення і природного відтворення цінних видів водних живих ресурсів та товарної риби.

1.3. Ці Правила є обов'язковими для роботодавців та працівників, які виконують роботи з розведення і природного відтворення цінних видів водних живих ресурсів та товарної риби, а також з експлуатації гідротехнічних споруд рибогосподарських водних об'єктів.

1.4. У цих Правилах наведені нижче терміни вживаються у таких значеннях:

гідробіонти – організми, що живуть у воді;

джильсон - сталевий канат для підйому вантажу або трапа на палубу;

кавальєр – профільований вал з ґрунту, вийнятого з виїмки і не використаного для зведення споруди;

каніфас-блок – напрямний роликовий пристрій, який використовується під час вибірки тросів;

норія – транспортний засіб для переміщення рідини чи сипких матеріалів системою ковшів, що закріплені через певні проміжки на колесі, безкінечній стрічці, ланцюгах або канатах;

рибогосподарські водні об'єкти – озера, річки, моря з лиманами та естуаріями, водосховища, ставки, а також окремі технологічні водойми, які використовуються або можуть використовуватись для розведення, вирощування, відтворення та (або) вилову риби та інших водних живих ресурсів, де господарська діяльність усіх учасників водогосподарського комплексу обмежується в інтересах рибного господарства;

турачка – бічний (допоміжний) барабан на вантажному валу суднової лебідки чи брашпиля, призначений для тягових операцій з канатами різного призначення;

флютбет – штучна підводна основа гребель та інших гідротехнічних споруд;

шандори – комплект металевих, залізобетонних або дерев'яних балок, призначених для перекриття водопропускного отвору гідротехнічної споруди;

шлаг – оберт троса навколо кнехта або турачки.

II. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

2.1. Роботодавець повинен забезпечити безпечні і нешкідливі умови праці відповідно до Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників, затверджених наказом МНС України від 25 січня 2012 року № 67, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14 лютого 2012 року за № 226/20539 (далі - НПАОП 0.00-7.11-12).

2.2. Роботодавець зобов'язаний забезпечити працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту відповідно до вимог Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, затвердженого наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 24 березня 2008 року № 53, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 травня 2008 року за № 446/15137.

Засоби індивідуального захисту повинні відповідати вимогам Технічного регламенту засобів індивідуального захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2008 року № 761.

2.3. Працівники повинні бути забезпечені спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту відповідно до вимог Норм безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам рибного господарства, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 11 квітня 2006 року № 214, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 квітня 2006 року за № 473/12347 (НПАОП 05.0-3.03-06).

2.4. Забороняється залучення жінок до робіт, визначених у Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 1993 року № 256, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 30 березня 1994 року за № 51/260.

Підіймання та переміщення важких речей жінками необхідно здійснювати з дотриманням вимог Граничних норм підіймання і переміщення важких речей жінками, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10 грудня 1993 року № 241, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 22 грудня 1993 року за № 194.

2.5. Забороняється залучення неповнолітніх до робіт, визначених у Переліку важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31 березня 1994 року № 46, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 28 липня 1994 року за № 176/385.

Підіймання та переміщення важких речей неповнолітніми необхідно здійснювати з дотриманням вимог Граничних норм підіймання і переміщення важких речей неповнолітніми, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 березня 1996 року № 59, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 16 квітня 1996 року за № 183/1208.

2.6. Роботодавець зобов'язаний створити службу охорони праці відповідно до вимог Типового положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці України від 15 листопада 2004 року № 255, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 грудня 2004 року за № 1526/10125 (далі - НПАОП 0.00-4.21-04).

2.7. Роботодавець зобов'язаний за власні кошти організувати проведення медичних оглядів працівників під час прийняття на роботу (попередній медичний огляд) та протягом трудової діяльності (періодичні медичні огляди) згідно з такими нормативними актами:

Порядком проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 року № 246, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 року за № 846/14113;

Правилами визначення придатності за станом здоров'я осіб для роботи на суднах, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 листопада 1996 року № 347, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 03 квітня 1997 року за № 108/1912;

Наказом Міністерства охорони здоров'я України, Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 23 вересня 1994 року № 263/121 «Про затвердження Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 січня 1995 року за № 18/554.

2.8. Працівники повинні проходити навчання і перевірку знань з питань охорони праці відповідно до вимог Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затверджених наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 (далі - НПАОП 0.00-4.12-05).

2.9. Роботодавець повинен забезпечити стан пожежної безпеки відповідно до вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009 (далі - НАПБ А.01.001-2004).

2.10. Роботодавець повинен одержати дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки відповідно до вимог Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1107.

2.11. Роботодавець зобов'язаний опрацювати і затвердити нормативні акти про охорону праці, що діють на підприємстві, відповідно до вимог Порядку опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві, затвердженого наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 21 грудня 1993 року № 132, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 лютого 1994 року за № 20/229 (далі - НПАОП 0.00-6.03-93).

2.12. Роботодавець зобов'язаний організувати проведення атестації робочих місць за умовами праці відповідно до вимог Порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 1992 року № 442.

2.13. Роботодавець повинен організовувати розслідування та вести облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій відповідно до вимог Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1232.

2.14. Роботодавець повинен забезпечити проведення гігієнічної регламентації та державної реєстрації небезпечних факторів відповідно до вимог Положення про гігієнічну регламентацію та державну реєстрацію небезпечних

факторів і Порядку оплати робіт із проведення гігієнічної регламентації та державної реєстрації небезпечних факторів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 1995 року № 420.

2.15. Роботодавець повинен забезпечити проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи технологій, продукції та сировини відповідно до вимог Тимчасового порядку проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09 жовтня 2000 року № 247, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 січня 2001 року за № 4/5195.

2.16. Роботодавець повинен забезпечити встановлення знаків безпеки для позначення небезпечних зон відповідно до вимог ДСТУ ISO 6309:2007 «Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір».

2.17. Усі роботи, пов'язані з використанням вантажопідійомних і транспортних машин, механізмів й устаткування (вантажопідіймальних кранів, електричних візків, ручних та електричних тельферів, лебідок тощо), необхідно здійснювати відповідно до вимог:

Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 за № 93/2533 (далі - НПАОП 40.1-1.21-98);

Правил будови і безпечної експлуатації вантажопідіймальних кранів, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18 червня 2007 року № 132, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 09 липня 2007 року за № 784/14051 (далі - НПАОП 0.00-1.01-07);

Правил охорони праці під час виконання навантажувально-розвантажувальних робіт на залізничному транспорті, затверджених наказом

Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18 грудня 2007 року № 311, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 28 грудня 2007 року за № 1419/14686 (далі - НПАОП 63.21-1.22-07);

Правил будови і безпечної експлуатації навантажувачів, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 31 грудня 2008 року № 308, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2009 року за № 103/16119 (далі - НПАОП 0.00-1.22-08);

вимог до будови, виготовлення, установлення, налагодження, ремонту, реконструкції, модернізації та експлуатації підйомників, призначених для переміщення працівників з інструментами та матеріалами в робочу зону і проведення там робіт з робочої платформи, встановлених Правилами будови і безпечної експлуатації підйомників, затвердженими наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 08 грудня 2003 року № 232, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 30 грудня 2003 року за № 1262/8583.

2.18. Виконання робіт, пов'язаних з транспортуванням риби та інших гідробіонтів, необхідно здійснювати з дотриманням вимог Правил транспортування тварин, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1402.

2.19. Влаштування та експлуатацію електричних установок та електричних мереж необхідно здійснювати відповідно до вимог:

Правил безпечної експлуатації електроустановок, затверджених наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 06 жовтня 1997 року № 257, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 13 січня 1998 року за № 11/2451 (далі - НПАОП 40.1-1.01-97);

Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та

соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за № 93/2533 (далі - НПАОП 40.1-1.21-98);

ГОСТ 12.1.030-81 «ССБТ. Электробезопасность. Защитное заземление, зануление».

2.20. Виконання вогневих робіт необхідно здійснювати з дотриманням вимог Інструкції з організації безпечного ведення вогневих робіт на вибухопожежонебезпечних та вибухонебезпечних об'єктах, затвердженої наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 05 червня 2001 року № 255, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23 червня 2001 року за № 541/5732, та Правил пожежної безпеки при проведенні вогневих робіт на суднах, які ремонтуються та будуються на судноремонтних підприємствах рибного господарства України, затверджених наказом Державного комітету рибного господарства України від 07 квітня 1999 року № 54, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14 березня 2000 року за № 159/4380.

2.21. Експлуатацію устаткування, що працює з використанням газу, необхідно здійснювати відповідно до вимог Правил безпеки систем газопостачання України, затверджених наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 01 жовтня 1997 року № 254, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 15 травня 1998 року за № 318/2758 (далі - НПАОП 0.00-1.20-98).

ІІІ. ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЗЕМЛЯНИХ РОБІТ

3.1. Експлуатація й обслуговування землерийних машин у рибогосподарському будівництві та при проведенні ремонтно-відбудовних робіт

повинні здійснюватися згідно з Правилами охорони праці під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом, затвердженими наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18 березня 2010 року № 61, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 03 червня 2010 року за № 356/17651 (далі - НПАОП 0.00-1.24-10).

3.2. Під час виконання робіт у нічний час землерийні машини повинні бути обладнані приладами освітлення, що забезпечують достатню видимість фронту роботи та прилеглих до нього ділянок не менше ніж на 10 м.

У разі відсутності або недостатнього освітлення роботи в нічний час не дозволяються.

3.3. Одночасна та спільна робота двох або декількох землерийних агрегатів, що йдуть один за одним, допускається за умови дотримання між ними дистанції 15-20 м.

3.4. Під час роботи екскаватора забороняються:

- вирівнювання площі для його пересування в зоні його роботи;
- зміна кута нахилу екскаватора-драглайна з наповненим ковшем;
- здійснення регулювання гальм при піднятому ковші;
- виконання повороту екскаватора-драглайна під час набирання ґрунту ковшем;
- перебування сторонніх осіб у зоні роботи екскаватора.

3.5. Під час переміщення екскаватора стріла повинна бути встановлена за віссю ходу, а ківш при цьому повинен перебувати на відстані 0,5-0,7 м від поверхні землі. Забороняється пересування екскаватора з наповненим ковшем.

3.6. Шлях екскаватора повинен бути спланований, а на слабких ґрунтах, крім того, посилений сланевим настилом. Забороняються пересування і робота екскаватора уперек крутих схилів.

3.7. Забороняється переправляти екскаватори через річки, струмки, убрід у разі глибини води вище гусеничного ходу (з урахуванням посадки гусениць) і без попереднього ретельного огляду обраного місця переправи. Для переправи необхідно вибирати місця тільки з основою з піщаних і скельних ґрунтів.

3.8. При поперечній розробці каналу ширина берми між брівкою каналу та підшоною відвалу (кавальєру) повинна бути не менше половини ширини гусеничного ходу екскаватора плюс 1 м, а у випадку проходу екскаватора по верху дамби ширина її повинна бути не менше ширини гусеничного ходу плюс 2 м з кожного боку.

3.9. Під час роботи бульдозера забороняється:

залишати бульдозер під час зупинок з піднятим ножем;

висовувати ніж бульдозера під час скидання ґрунту під укіс за брівку укосу;

наближатися до брівки укосу при задньому ході менше ніж на 1 м;

переїжджати через канали в непідготовленому місці;

працювати на укосі з поперечним ухилом понад 30°;

залишати бульдозер, не встановивши його на гальмо.

3.10. При влаштуванні високих насипів і розробці глибоких виїмок для руху навантажених скреперів повинні бути влаштовані з'їзди з ухилами, що не перевищують 6° (10 %).

IV. ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РЕМОНТНИХ РОБІТ

4.1. До початку паводка і заповнення ставків роботодавець зобов'язаний організувати:

огляд усіх гідротехнічних споруд;

очищення всіх водопропускних отворів від снігу, льоду та сторонніх предметів;

проведення ремонтних та відбудовних робіт на спорудах у зоні затоплення;

зняття всіх тимчасових споруджень, які знаходяться нижче рівня можливого підйому води, що використовуються для проходу працівників;

приведення в робочий стан плавзасобів (катерів, моторних човнів) для рятувальної бригади.

4.2. Після паводка та заповнення ставків водою роботодавець зобов'язаний організувати ретельний огляд усіх гідротехнічних споруд для проведення ремонтних робіт.

4.3. Під час виконання поточних ремонтних робіт гідротехнічних споруд необхідно замінювати гnilі або ушкоджені дерев'яні частини новими, зашпаровувати і законопачувати щілини, підсипати ґрунт (із щільним його утрамбуванням) під основу флютбету та за стіни споруди й у місця зсувів, руйнувань, осідання земляних гребель і дамб.

4.4. У зимовий період водоспуски на осушених ставках необхідно очищати від льоду, а донні отвори закривати соломною для запобігання забиттю їх снігом та льодом.

4.5. Осушені ставки навесні необхідно наповнювати поступово, спостерігаючи за станом греблі, водоспусками та іншими спорудами. При виявленні будь-яких ушкоджень у греблі, фільтрації води або деформації окремих частин гідроспоруд наповнення необхідно припинити.

Наповнення ставка дозволяється тільки після усунення виявлених дефектів.

4.6. Забороняється виконувати ремонт внутрішніх отворів круглого і прямокутного перерізів паводкових водоскидів, донних водоспусків, водовипусків, пропускних споруд, дюкерів, тунелів і очищення їх від наносів сміття за наявності в них води.

4.7. Забороняється виконувати очищення і ремонт водопропускних отворів під піднятими затворами, щитами та шандорами, якщо підйомні механізми не застопорені або під затворами, щитами та шандорами немає розпірок і підставок, що перешкоджають їх руху вниз.

4.8. Під час очищення та ремонту водопропускних отворів під залізничними коліями та автодорогами повинен бути забезпечений постійний нагляд за їх станом. У випадку деформацій дорожнього полотна роботи з очищення отворів потрібно припинити.

4.9. Тривалість безперервного перебування працівника всередині водопропускних отворів не повинна перевищувати 1 годину з інтервалами в 30 хвилин між окремими робочими циклами.

4.10. За наявності шкідливих газів усередині водопропускних труб (споруди в заболочених районах, на торфовищах) роботи з очищення необхідно виконувати із застосуванням відповідних засобів індивідуального захисту.

4.11. Решітки водозабірних і рибозахисних споруд, які не обладнані механізованими пристроями для очищення від плаваючих предметів, допускається очищати в опущеному (робочому) положенні вручну лише за умови:

глибини води до 1,5 м та за відсутності течії;

глибини води до 1,0 м за наявності течії зі швидкістю до 1,0 м/с.

У всіх інших випадках решітки потрібно виймати для очищення з води або їх очищення повинні здійснювати водолази.

4.12. Під час очищення решіток від льоду або уламків окремих частин споруд рух працівників по льоду допускається тільки після перевірки його міцності. При цьому працівники повинні бути оснащені відповідними рятувальними засобами (запобіжними поясами, мотузками). Під час роботи на льоду необхідно користуватися дощатими настилами.

4.13. Під час проведення робіт з очищення або ремонту водозабірних і рибозахисних споруд, розташованих на річках, головних ставках і водоймах, поруч повинен бути рятувальний човен з комплексом рятувальних засобів (рятувальними жилетами, мотузками).

4.14. При проведенні робіт у руслах річок, на каналах і ставках із глибиною води понад 1,0 м працівники повинні бути забезпечені відповідними рятувальними засобами (поясами, кругами тощо).

4.15. Кріплення укосів каналів кам'яним накидом або збірними залізобетонними плитами необхідно виконувати знизу послідовним нарощуванням кріплень нагору по укосу.

4.16. Під час спуску працівників до отворів споруд для їх огляду, очищення або ремонту при глибині каналу або висоті стінки понад 1,5 м на укоси необхідно покласти трапи-драбини шириною не менше 0,6 м з поруччям, по всій довжині

трапи-драбини через кожні 30-40 см повинні мати поперечні планки перерізом 4×6 см, а при вертикальних стінках – приставні драбини, які влаштовані та експлуатуються згідно з ДНАОП 1.1.10-1.04-01.

4.17. Працівникам забороняється перебувати у воді при швидкості потоку понад 3 м/с.

4.18. Під час обслуговування насосів з електричними двигунами корпуси електродвигунів, каркаси пускових ящиків або щитів, металеві частини електротехнічних пристроїв та електроустаткування повинні бути заземлені.

4.19. Відкриті швидкообертальні вузли та деталі агрегатів (шків, вали, контактні кільця, муфти тощо), виводи обмоток і кабельні воронки електродвигунів повинні мати відповідні огороження. Знімати або ставити ці огороження під час роботи агрегату забороняється.

4.20. Для попередження випадкового відкриття засувки на напірному водоводі (за відсутності зворотних клапанів на насосах) засувки необхідно перев'язувати ланцюгом або заклинювати для запобігання можливості обертання робочих коліс насоса під напором води.

V. ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ З ВИКОРИСТАННЯМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ І ВАПНА

5.1 Негашене вапно необхідно зберігати в закритих приміщеннях, забезпечених надійною припливно-витяжною вентиляцією.

Хлорне вапно необхідно зберігати в дерев'яних закупорених бочках, що знаходяться під навісом або у холодному приміщенні, забезпеченому відповідною вентиляцією.

5.2. Забороняється виконувати ручне перекочування бочок і барабанів з хлорним вапном.

5.3. Транспортування кислот, лугів та інших рідких хімікатів, що зберігаються у скляній тарі, необхідно здійснювати із застосуванням спеціальних нош та візків. Роботи з навантаження і розвантаження цих речовин повинні виконувати два працівники.

5.4. Сулії та інші скляні або керамічні посудини, в яких зберігаються або транспортуються рідкі небезпечні речовини, повинні бути упаковані в дерев'яні ящики, захисні ґрати або плетені корзини із заповненням вільних проміжків м'яким пакувальним матеріалом (соломою, стружкою тощо).

5.5. Забороняється зберігати кислоти і луги на складах загального призначення та у підвальних приміщеннях.

Кислоти і луги необхідно зберігати в окремих приміщеннях, підлога яких має стік і виконана з негорючих та стійких до агресивного середовища матеріалів.

5.6. Отруйні речовини необхідно зберігати в ізольованих сухих приміщеннях, обладнаних припливно-витяжною вентиляцією.

5.7. Приміщення для зберігання, фасування і розливання хлору та аміаку повинні бути обладнані механічною витяжною вентиляцією з природним припливом повітря, а також індикаторами або автоматичними засобами сигналізації щодо наявності в повітрі цих приміщень отруйного газу.

5.8. Перед внесенням мінеральних добрив у ставки необхідно осушити заболочені ділянки ложа, засипати ями, видалити жорстку рослинність, провапнувати ложе в місцях з кислими ґрунтами.

5.9. Мінеральні добрива необхідно вносити у ставки у вигляді розчинів або суспензій, рівномірно розбризкуючи їх по всій акваторії ставка. Для цього необхідно використовувати самохідні плавучі пристрої з устаткуванням для готування розчинів і суспензій, добрив та їх ручного розбризкування або із застосуванням сільськогосподарської авіації відповідно до вимог Правил безпеки праці під час виконання авіаційно-хімічних робіт, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 06 червня 2008 року № 129, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 липня 2008 року за № 697/15388 (НПАОП 0.00-1.42-08).

5.10. Під час зберігання мінеральних добрив необхідно дотримуватись таких вимог:

добрива, що прибули в тарі, необхідно укладати в штабелі висотою не більше 12-15 рядів, а ті, що надійшли навалом,- висотою не більше 2 м. Кожний вид добрив повинен зберігатися окремо;

приміщення, де зберігаються добрива, необхідно провітрювати лише у суху погоду;

у складах мінеральних добрив забороняється зберігати легкозаймисті речовини, а також палити;

добрива, що зберігаються в тарі тимчасово на відкритих місцях, потрібно огорожувати.

5.11. Під час перевезення вапна та мінеральних добрив навалом у відкритих кузовах автомашин, тракторних шасі та причепах вантаж необхідно накривати брезентом, рогожею або плівкою для запобігання його розпиленню.

5.12. Забороняється завантажувати мінеральні добрива та вапно у дерев'яні кузови автомашин без підкладання під них підстилок, які унеможливають висипання вантажів.

5.13. Під час роботи з мінеральними добривами та вапном працівники повинні використовувати засоби індивідуального захисту, особливо органів дихання (респіратори).

5.14. Під час внесення добрив у вигляді розчинів (суспензій) мотопомпами та насосами необхідно стежити, щоб бризки розчину зі шланга не потрапляли на працівників.

5.15. Для готування розчинів з отрутохімікатів необхідно використовувати дерев'яний, емальований або скляний посуд. Після використання посуд необхідно знезаражувати. Під час цих робіт слід використовувати засоби індивідуального захисту, особливо органів дихання (респіратори), рук та шкіри.

5.16. Забороняється залишати без нагляду відкритий посуд з отрутохімікатами.

5.17. Дозволяється застосовувати тільки ті мінеральні добрива та отрутохімікати, що пройшли державну сертифікацію.

VI. ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИРОЩУВАННЯ РИБОПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ ТА ТОВАРНОЇ РИБИ

6.1. При температурі води нижче +15 °C і вище +25 °C вилов плідників із земляних ставків і садків-басейнів, відбірка (взяття) ікри, її обробка та закладка в інкубаційні апарати, а також інші роботи з живою рибою та ікрою, під час виконання яких можливе потрапляння води на працівників, необхідно здійснювати з використанням відповідних засобів індивідуального захисту.

6.2. Садки для риб або молоді, що встановлюються у водоймах на понтонах або естакадах, повинні бути забезпечені містками для сполучення з берегом і

переходу від ставка до ставка; містки повинні мати огороження у вигляді поручнів або суцільних стінок висотою 1 м. Ширина містка повинна бути не менше 0,8 м.

6.3. Під час заготівлі плідників, проведення інвентаризації вимірювання, зважування, ін'єктування відібраної ікри та сперми, виконання інших робіт з плідниками (посадка у нерестові та зимувальні ставки) та при роботах з молоддю риб необхідно дотримуватись обережності, щоб уникнути травмування рук об колючі плавники, зуби та кісткові утворення на тілі риб.

Забороняється подавати та приймати рибу, яка має гострі пилоподібні промені на плавцях і тверді кісткові утворення на тілі, незахищеними руками.

6.4. Під час виконання робіт з живою рибою незахищеними руками необхідно використовувати дезінфікувальні розчини для запобігання подразненню шкіри рук слизом.

6.5. Ножі для розкриття черевної порожнини риб при взятті ікри повинні бути добре нагострені. Перед взяттям ікри від плідників їх необхідно забити і укласти на оброблювальні столи, зафіксувавши тіло в нерухомому положенні за допомогою спеціальних пристосувань.

6.6. Проціджування ікри у крупних самок необхідно виконувати не менше ніж двом працівникам.

6.7. В інкубаційних приміщеннях, де робота пов'язана з використанням значної кількості води, підлога повинна бути водостійкою, щільною, рівною без щілин і вибоїв, покрита дерев'яними настилами і мати ухили для стоку до каналізаційних трапів. Ухил до трапів повинен бути не більше 0,02 м. Трапи повинні мати ґрати й гідравлічні затвори. Прибирання підлоги у приміщеннях необхідно робити в міру її забруднення.

6.8. Люки, ями, оглядові колодязі та канали в підлогах виробничих приміщень повинні бути закриті міцними кришками нарівні з підлогою, а при відкриванні їх на час ремонтних робіт необхідно встановлювати бар'єрні огороження.

6.9. Для працівників професій, пов'язаних з обслуговуванням різноманітних виробничих рибоводних процесів, роботодавець відповідно до цих Правил повинен розробити інструкції з безпечних умов роботи та довести їх до кожного працівника.

6.10. Під час роботи з вогнебезпечними фарбувальними матеріалами палити та застосовувати відкритий вогонь забороняється. Місце, де проводиться фарбування, обладнується засобами пожежогасіння згідно з вимогами Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009.

6.11. Експлуатацію та обслуговування у виробничих цехах підйомно-транспортного устаткування (кранів, підйомників, тельферів, контейнерів тощо) і внутрішньогосподарського транспорту (електрокари, автотранспортувачі, візки тощо) потрібно здійснювати відповідно до вимог Правил будови і безпечної експлуатації навантажувачів, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 31 грудня 2008 року № 308, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2009 року за № 103/16119 (далі - НПАОП 0.00-1.22-08); Правил будови і безпечної експлуатації підйомників, затверджених наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 08 грудня 2003 року № 232, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 30 грудня 2003 року за № 1262/8583 (зі змінами) (далі - НПАОП 0.00-1.36-03).

Експлуатацію та обслуговування автомобільного транспорту потрібно здійснювати відповідно до вимог Правил охорони праці на автомобільному транспорті, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 09 липня 2012 року № 964, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01 серпня 2012 року за № 1299/21611 (далі - НПАОП 0.00-1.62-12).

6.12. На підприємствах, де є промислові холодильні установки, їх обслуговування потрібно здійснювати відповідно до вимог Правил будови і безпечної експлуатації фреонових холодильних установок, затверджених Державним агропромисловим комітетом СРСР 27 лютого 1988 року (НПАОП 0.00-1.51-88), а також Правил будови і безпечної експлуатації аміачних холодильних установок, затверджених Державним комітетом Ради Міністрів СРСР з питань продовольства 27 вересня 1990 року (далі - НПАОП 8.1.00-1.04-90).

6.13. Ремонтні роботи з використанням зварювального устаткування необхідно здійснювати відповідно до ГОСТ 12.3.003-86 «ССБТ. Работы электросварочные. Требования безопасности».

VII. ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ГОТУВАННЯ ТА РОЗДАЧІ РИБНИХ КОРМІВ

7.1. Для змішування та ущільнення корму у тістоподібному вигляді необхідно використовувати спеціальні кормозмішувачі та кормороздавальники.

7.2. Під час готування тістоподібних кормів і застосування сухих розсипних кормів працівники повинні використовувати відповідні засоби індивідуального захисту.

7.3. Для виконання вантажно-розвантажувальних робіт при зберіганні комбікормів необхідно використовувати транспортери, механічні лопати, норії, пневмотранспорт.

7.4. Зберігати зернові культури та гранульовані комбікорми необхідно у спеціальних силосах.

7.5. При зберіганні гранул безпосередньо біля ставка в бункерах або на складах баштового типу необхідно передбачати самопливне завантаження кормороздавальних засобів, що обслуговують ставок.

7.6. Устаткування для готування кормів має бути забезпечене захисним знімним огородженням для зручності очищення устаткування та проведення необхідних ремонтних робіт. Експлуатація устаткування без захисних огорожень забороняється.

7.7. Під час роботи устаткування для готування кормів проводити його очищення, регулювання та відбір кормів для проби забороняється.

7.8. Під час готування кормів для молоді осетрових риб і форелі, а також у кормокухнях олігохетні при роботі м'ясорубок забороняється спрямовувати в приймальні воронки сировину руками. Для цього необхідно використовувати спеціальні дерев'яні лопатки з обмежником.

7.9. Під час використання в цехах для готування кормів ємностей бункерного типу для зберігання розсипних кормів необхідно дотримуватися таких вимог:

спуск працівника в закритий бункер дозволяється тільки за допомогою драбин, обладнаних зверху гачками, а знизу – наконечниками (металевими шпорами або гумовими підп'ятниками, залежно від матеріалу опорної площі);

проведення робіт усередині бункера дозволяється тільки за наявності спостерігача, який тримає в руках мотузку, прив'язану до рятувального або запобіжного пояса або рятувальних лямок працівника, який перебуває у бункері;

виконання робіт у закритому бункері дозволяється тільки з використанням відповідних засобів індивідуального захисту;

забороняється спускатися у відкритий бункер за наявності в ньому корму;

обвалення корму в бункері допускається тільки з робочого майданчика за допомогою дерев'яної тичини з дотриманням всіх запобіжних заходів;

при проведенні робіт у бункерах відкритого або закритого типу електропривід повинен бути знеструмлений.

7.10. При завантаженні корму на плавзасіб необхідно дотримуватися встановлених норм вантажопідйомності.

7.11. Роздавати корм із плавзасобів, що знаходяться на воді, повинні працівники, які вміють плавати. Під час виконання цих робіт працівників потрібно забезпечити відповідними рятувальними засобами.

VIII. ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИДАЛЕННЯ ВОДНОЇ РОСЛИННОСТІ

8.1. Для видалення м'якої водної рослинності необхідно застосовувати граблі, колючий дріт, бредні, мотузки, а на великих ставках – водяні плуги, що підрізають рослинність, тягнучи їх по дну ставка вручну або моторним човном.

8.2. Для викошування жорсткої водної рослинності у невеликих ставках вручну із човнів або стоячи у воді необхідно застосовувати косу з довгим косовищем або спеціальну ланцюгову косу з гострими ножами у вигляді коси з

відрізними п'ятами. До кінців коси необхідно прикріплювати мотузки, за допомогою яких вона переміщується по дну водойми.

8.3. Скошену рослинність необхідно витягати на берег за допомогою грабель або троса.

8.4. Для викошування рослинності на великих площах необхідно застосовувати спеціальні очеретокосарки.

8.5. Викосування водної рослинності в ставках плавучими самохідними очеретокосарками в нічний час забороняється.

8.6. Під час руху очеретокосарок проведення ремонтних, мастильних і регулювальних робіт забороняється. Забороняється усунення будь-яких несправностей на акваторії водойми.

8.7. Забороняється експлуатація очеретокосарок зі знятими або відсутніми запобіжними пристроями (кожухи у ремінних і шестерних передачах тощо).

8.8. Забороняється під час викошування виконувати очищення ріжучого апарата очеретокосарки від зрізаної рослинності та інших предметів.

Очищення ріжучого апарата необхідно здійснювати тільки в період зупинки косарки при вимкненому двигуні. Очищати ножі ріжучого апарата та замінювати їх незахищеними руками забороняється.

8.9. Забороняється залишати без догляду очеретокосарку з ввімкненим двигуном.

8.10. Кожен працівник повинен бути забезпечений відповідними рятувальними засобами (рятувальними жилетами, поясами, мотузками).

8.11. Під час експлуатації очеретокосарки на її борту забороняється перебування сторонніх осіб.

ІХ. ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИЛОВУ

9.1. Під час експлуатації вловлювачів риби необхідно дотримуватися таких вимог:

вловлювачі риби повинні бути обладнані зручними огороженими сходами до місць вивантаження живої товарної риби;

у місцях вивантаження риби для маневрування та роботи із засобами виливання сконцентрованої риби (каплер, контейнер тощо) повинні бути влаштовані службові містки. Ширина містків повинна бути не менше 1 м з поручнями висотою 1 м, а висота – 20 см над рівнем води;

уздовж вловлювача риби повинні бути влаштовані доріжки.

9.2. Виконання робіт з вивантаження риби в садках під льодовим покриттям повинні здійснювати не менше ніж два працівники.

9.3. Для безпечного обслуговування і завантаження гідротранспортерів уздовж їх жолобів повинні бути влаштовані містки шириною не менше 80 см, обладнані поручневими огороженнями висотою 1 м.

9.4. Під час використання на облові суден з підвісними двигунами необхідно дотримуватись таких вимог:

під час пуску двигуна забороняється намотування на руку кінця пускового шнура;

судна повинні мати надійне кріплення двигуна до корпусу та бути обладнані страхувальними пристроями, а також мати справне дистанційне управління двигуном.

9.5. Під час облову розмір зони, що проглядається попереду судна, повинен бути не менше 15 м.

9.6. Під час руху моторного човна при повороті необхідно зменшувати число обертів двигуна до половини від експлуатаційної швидкості, щоб уникнути перекидання судна.

9.7. Під час вибірки тягових тросів необхідно стежити за їх натягом і швидкістю обертання барабанів лебідки, регулювати тягове навантаження, щоб уникнути обриву тросів.

9.8. При попусканні та вибірці тягових тросів, а також під час виконання інших робіт, коли ролики і блоки перебувають під навантаженням, забороняється стояти поблизу роликів, з боку внутрішнього кута натяжного троса, а також між тяговими тросами.

Сталевий трос, що застосовується для підйому затворів за наявності 10 % дротів, які лопнули, від загального числа дротів на довжині троса, що дорівнює восьми його діаметрам, повинен бути вибракуваний.

9.9. При вибірці тросів лебідку або шпиль дозволяється вводити в дію лише після того, як на турачку лебідки або шпиль буде покладено не менше п'яти шлагів троса.

9.10. Забороняється при вибірці тросів одночасно управляти лебідкою й вибирати трос із турачки лебідки.

9.11. Забороняється проводити вибірку тросів, підбір і одночасне укладення їх у бухту у разі відсутності койлера.

9.12. Під час роботи поблизу лебідки з вибірки джильсонів забороняється стояти поблизу турачки по лінії ходу троса. Працівник з ходовим кінцем джильсона повинен стояти збоку турачки не ближче 0,5 м.

9.13. Відкидні щоки каніфас-блоків та інших напрямних роликових пристроїв під час вибірки тросів повинні бути закриті й закріплені. Відкривати відкидні щоки пристроїв, що перебувають під навантаженням, забороняється.

9.14. При вибірці невода неводовибиральною машиною невід повинен бути заправлений на барабани машини до пуску її в хід.

Заправляти невід на барабани неводовибиральної машини під час їх обертання забороняється.

Для розплутування з барабана машини намотаного сіткового полотна неводовибиральну машину необхідно вимкнути (зупинити) і тільки після цього починати розплутування.

9.15. За наявності ремінної передачі між двигуном і невідною лебідкою забороняється перекладати руками приводний ремінь із холостого шківів на робочий і навпаки.

Зубчата, ремінна, ланцюгова та інші передачі невідних лебідок неводовибиральних машин та інших промислових механізмів і пристроїв мають бути огорожені кожухами.

Пуск та експлуатація механізмів при знятих огорожувальних кожухах забороняються.

9.16. При свердлінні лунок для підлідного лову риби льодобурильні агрегати треба міцно закріплювати на льоду.

9.17. Забороняється залишати без нагляду льодобурильний агрегат і тягову лебідку під час буравлення лунок або проведення тягових операцій.

9.18. Забороняється здійснювати видалення льоду з бура або шнека льодобурильного агрегату, а також із турачок тягової лебідки під час їх обертання.

9.19. Після закінчення лову риби запускну та витяжну майни необхідно обгородити легкими переносними леєрними огороженнями, а лунки позначити вішками або іншими предметами.

Начальник Відділу взаємодії з Верховною
Радою України, Кабінетом Міністрів України
та з питань координації роботи
центральных органів виконавчої влади,
діяльність яких спрямовується та
координується через Міністра

В.І. Теличко